Terugblik webinar al dan niet euthanasie bij mensen met dementie

Geplaatst op 2 maart 2021

In de laatste nieuwsbrief van Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs® stond de Week van de Euthanasie aangekondigd. De Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie (NVVE) heeft in die week uitgepakt met webinars, een online première van een documentaire en meer. Inmiddels kijkt de NVVE terug op een succesvolle week. En ik kan dat beamen.

De webinar over euthanasie bij dementie heeft me toch weer wat wijzer gemaakt en geprikkeld na te denken over mijn standpunt met betrekking tot dit toch vaak wel beladen onderwerp. De weergave van deze bijeenkomst wil ik graag met jullie delen, want in de praktijk van (student-)verzorgenden en -verpleegkundigen zal dit onderwerp, zij het niet dagelijks, toch ook spelen.

In de webinar is stilgestaan bij wat er verstaan wordt onder euthanasie: het zelfgekozen levenseinde met behulp van een arts. De wettelijke kant is beschreven in de Euthanasiewet. Wat ook goed belicht werd in de webinar, is dat het bij euthanasie altijd over vrije wil van het individu gaat. Met andere woorden: iemand moet er zelf om vragen. Dit is nooit een lichtzinnig besluit. Bovendien is een arts niet verplicht om mee te werken (1).

Bij mensen met dementie is het uiteraard best ingewikkeld. De NVVE is hier niet over één nacht ijs gegaan, zo werd duidelijk tijdens de webinar. Er is uitgebreid stilgestaan bij vragen als: Mag euthanasie bij dementie? En: kan iemand met dementie lijden?

Om bij het eerste te beginnen: het is wettelijk toegestaan. Wel is het bij dementie soms ingewikkelder om aan de eisen van de wet te voldoen. Ook vinden artsen het soms moeilijk om de euthanasie uit te voeren.

Dat is begrijpelijk.

Vervolgens werd ingegaan op de twee belangrijke zorgvuldigheidseisen uit de Euthanasiewet: het ‘ondraaglijk en uitzichtloos lijden’ en het ‘vrijwillig en weloverwogen verzoek’ van de patiënt. Voor deze zaken heeft de vereniging speciaal een brochure ontwikkeld. In de brochure komen veelgestelde vragen aan de orde, voorzien van een antwoord.

Zo ook de vraag of mensen met dementie lijden. Volgens onderzoekers kun je lijden aan het vooruitzicht van aftakeling en het verlies van geheugen, identiteit en het vermogen je eigen leven vorm te geven. Ook is opgemerkt dat er bij dementie soms sprake is van stemmings- en gedragswisselingen. En dat mensen met dementie fysieke problemen ervaren. Dit alles kan voor mensen heel uitputtend zijn.

Een nuancering passeerde ook: dementie betekent niet automatisch dat het lijden uitzichtloos is. Liefdevolle, persoonsgerichte zorg, leefplezier en het aanpassen van de omgeving kunnen eraan bijdragen dat mensen niet ondraaglijk lijden.

Tot slot werd de oprichting van Steunpunt levenseinde en dementie genoemd. Het steunpunt voorziet inmiddels in een behoefte, zo werd tijdens de webinar duidelijk. Iedereen met vragen rond het thema kan hier terecht voor praktisch advies: mensen met (beginnende) dementie, hun naasten en professionals.

(1) Wat te doen als een arts geen medewerking wil verlenen? Lees er hier meer over.

Foto bovenaan: Pixabay.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Vernieuwing onderwijs, Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®